

Suvremeni poslovni svijet sve više prepoznaje važnost društveno odgovornog poslovanja (DOP) za postizanje održivog razvoja, o čemu svjedoči niz globalnih inicijativa poduzetih upravo u tu svrhu. Uspješnost poduzeća ne mjeri se više samo ostvarenim profitom, već i efikasnim upravljanjem drugim operativnim parametrima važnim za poduzeće, društvo i okoliš u dijalogu sa svim interesno-utjecajnim skupinama ili zainteresiranim stranama.

PRIPREMILE: Zdenka Hrabar i Jadranka Lončar
FOTO: HGK, Ana Hećimović

Poticaj razvoju društveno odgovornog poslovanja u Hrvatskoj

Hrvatska gospodarska komora i Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj uz podršku Ureda UNDP-a u Hrvatskoj i Academy for Educational Development (AED) pokrenuli su izradu metodologije za ocjenjivanje društveno odgovornih praksi hrvatskih poduzeća. U sklopu te metodologije uspješnost poduzeća ocjenjuje se tzv. indeksom društveno odgovornoga poslovanja (indeksom DOP-a).

Na njenom razvoju radila je skupina hrvatskih stručnjaka po uzoru na slične metodologije koje se već primjenjuju u razvijenim gospodarstvima, posebno *Business in the Community Corporate Responsibility Index*. Snježana Bahtijari, direktorica Kompanijskih komunikacija i društvene odgovornosti u Ericssonu Nikoli Tesli i Dubravka Bačun, menadžerica za razvoj rada, kvalitetu i okoliš sudjelovale su u radu ovoga stručnoga tima.

Metodologija obuhvaća kriterije u šest osnovnih područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu

„Kao regionalni ICT lider i najveći hrvatski izvoznik znanja, ETK se vodi načelom odgovornosti u svim segmentima poslovanja. Smatramo da DOP pomaže kompaniji u izgradnji ugleda, osigurava motiviranost zaposlenika te društvenu prihvaćenost, jača konkurentnost i omogućava brži poslovni razvoj. Zato nismo imali dileme o našem sudjelovanju i doprinosu razvoju metodologije za vrednovanje DOP-a te razvoju i implementaciji indeksa”, ističe Snježana Bahtijari, direktorica Kompanijskih komunikacija i društvene odgovornosti.

strategiju, radna okolina, zaštita okoliša, tržišni odnosi i odnosi sa zajednicom. Cilj metodologije je omogućiti hrvatskim poduzećima objektivnu procjenu svojih društveno odgovornih praksi i usporedbu s praksama drugih te ih učiniti transparentnim.

Kvalitetnim praksama potvrda struke

Indeks društveno odgovornog poslovanja, pokazatelj je koji omogućuje procjenu društveno odgovornih politika i praksi poduzeća te usporedbu

s drugim tvrtkama. Prošle godine provedeno je istraživanje putem poziva na dobrovoljno ispunjavanje upitnika kojim je bilo obuhvaćeno 1364 domaćih tvrtki. Na temelju odgovora tvrtki koje su se odazvale određen je za svaku od njih indeks DOP-a pa je tvrtke bilo moguće i rangirati. Dodatna vrijednost upitnika je njegov edukativni karakter jer kroz 119 pitanja o područjima poput odgovorne politike zapošljavanja, vrednovanja rada, uključenosti društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja u poslovnu strategiju, odnosa sa svim interesnim skupinama i sl., ukazuje na sveobuhvatnost i značaj društvene odgovornosti kao poslovnoga parametra.

Razvoj softvera za aplikaciju

Ericsson Nikola Tesla donirao je za potrebe ovog projekta razvoj softvera za aplikaciju putem koje se popunjava i obrađuje upitnik. Na ovom projektu radili su članovi IS/IT organizacije, a riječ je o jednoj od najkompleksnijih web anketa razvijenih u našoj kompaniji.

„Donedavno je odgovorno poslovanje uglavnom podrazumijevalo odgovoran odnos poslovnog svijeta prema okolišu. U zadnje vrijeme, međutim, prihvaćano je nekoliko međunarodnih dokumenata, na primjer Svjetski sporazum, u kojima su jasno navedena načela o kojima poslovni svijet mora voditi računa, od poštivanja međunarodno priznatih ljudskih prava, preko odnosa prema okolišu, do borbe protiv korupcije. Inicijativa za vrednovanje društveno odgovornih praksi hrvatskih kompanija obuhvaća sva ta područja”, objašnjava Dubravka Bačun, menadžerica za razvoj rada, kvalitetu i okoliš.

NAGRAĐENI NAJBOLJI

Nezavisno stručno povjerenstvo dodijelilo je nagrade najboljim tvrtkama u području društveno odgovornog poslovanja, koje su sakupile više od 75% bodova i pokazale zavidan stupanj integracije prakse DOP-a u svojem poslovanju. Svečana dodjela nagrada održana je 17. prosinca 2008. u organizaciji Hrvatske gospodarske komore, a pod pokroviteljstvom Vlade RH, na Zagrebačkom velesajmu. Kompanija Ericsson Nikola Tesla bila je među nagrađenima za svoju pozitivnu praksu prema svim ključnim interesnim skupinama zbog čega predstavlja ogledni primjer društveno odgovorne kompanije u Hrvatskoj. Preuzimajući nagradu, predsjednica kompanije Gordana Kovačević istaknula je svoje zadovoljstvo što je kompanija stabilna i uspješna u ključnim pokazateljima svog poslovanja te sustavno vodi brigu o svojim zaposlenicima, kupcima, partnerima, dobavljačima, javnosti, dioničarima te široj društvenoj zajednici.

Aplikacija je rađena od nule prema posebnim zahtjevima koje je definirao odbor zadužen za čitav projekt. Zahtjevi i zadaci nisu bili nimalo laki, ali mislim da je naš razvojni tim bez većih problema savladao sve prepreke. Kako upitnik ima vrlo specifičnu namjenu vodili smo se idejom da sučelje aplikacije bude što jednostavnije i pristupačnije. Maksimalno smo ga prilagodili krajnjim korisnicima kako bi im olakšali unos podataka koji se od njih traže."

Enes Jabučar: „DOP izvještaje je HGK realizirala putem Crystal Reports alata. Ti alati omogućuju analizu odgovora anketiranih poduzeća prema njihovoj veličini, pravnom obliku

i proizvodnosti. Rezultati mogu biti prikazani po ukupnoj bodovnoj vrijednosti i prema svakoj grupi pitanja, odnosno cjelini. Odgovori se također mogu analizirati i prema djelatnosti rada s prikazom minimalnih, maksimalnih ili prosječnih vrijednosti."

Miran Starešinčić, IS menadžer komentira:

„Aplikacija je u potpunosti kreirana u ETK, da bi nakon testiranja bila predana u produkcijsko izvođenje u HGK, nakon čega mi više nemamo dostupa do baze odgovora. Radi se o izuzetno zaštićenim podacima koji su tajni za sve osim za samo poduzeće, odnosno za evaluacijski tim pri HGK. Treba reći i kako je intencija anketni upitnik održati na životu i niz idućih godina, pri čemu će se ubuduće analize moći proširiti i nizom informacija o trendovima vezanim uz pojedino poduzeće te grupu ili granu cjelokupnog gospodarstva, tako da očekujemo naš daljnji angažman na eventualnim doradama ili poboljšanjima aplikacije."

Aplikaciju su razvijali Vlasta Nikolić i Zoran Kurtin, u inicijalnom dizajnu baze podataka koja prikuplja podatke o odgovorima kompanija sudjelovao je ekspert za baze Zdravko Čolić, a timu se u završnoj fazi priključio Enes Jabučar. Evo i njihovih komentara:

Vlasta Nikolić: „Aplikaciju za upitnik smo razvili po uzoru na slične metodologije, posebno "Business in

the Community CR Index", kreiran u Velikoj Britaniji. Sam upitnik grana se na pitanja za velika i srednja poduzeća kojih je 120 i na pitanja pripremljena za mala poduzeća kojih je ukupno 61."

Zoran Kurtin: „Tehnički dio projekta je odrađen na provjerenoj Microsoftovoj platformi, a aplikaciju smo izradili pomoću alata Visual Studio 2005.

Zoran Kurtin, Zdravko Čolić, Enes Jabučar, Vlasta Nikolić i Miran Starešinčić